

Βρυξέλλες, 15 Ιουνίου 2018
(OR. en)

9446/18

ECOFIN 531
UEM 209
SOC 344
EMPL 277
COMPET 400
ENV 383
EDUC 232
RECH 255
ENER 206
JAI 547

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	9209/18 - COM(2018) 420 final
Θέμα:	Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Πολωνίας για το 2018 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Πολωνίας για το 2018

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, όπως αναθεωρήθηκε και εγκρίθηκε από διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου με βάση την πρόταση COM(2018) 420 final της Επιτροπής.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Πολωνίας για το 2018

**και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της
Πολωνίας για το 2018**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 22 Νοεμβρίου 2017, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2018 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Έλαβε δεόντως υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 22 Μαρτίου 2018. Στις 22 Νοεμβρίου 2017, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Πολωνία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπειριστατωμένη επισκόπηση.
- (2) Η έκθεση χώρας του 2018 για την Πολωνία δημοσιεύθηκε στις 7 Μαρτίου 2018. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Πολωνίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 11 Ιουλίου 2017³, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις ανά χώρα που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Πολωνίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (3) Στις 26 Απριλίου 2018, η Πολωνία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2018 και το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

³ ΕΕ C 261 της 9.8.2017, σ. 1.

- (4) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα λήφθηκαν υπόψη κατά τον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων («ΕΔΕΤ») για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο θα κάνει χρήση αυτής της διάταξης σε κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση.
- (5) Η Πολωνία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018, η κυβέρνηση προβλέπει σταδιακή βελτίωση του ονομαστικού ισοζυγίου από έλλειμμα 1,7 % του ΑΕΠ το 2017 σε 0,7 % του ΑΕΠ το 2021. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος, έλλειμμα της τάξης του 1,0 % του ΑΕΠ σε διαρθρωτικές τιμές, δεν αναμένεται να επιτευχθεί έως το 2021, δηλαδή εντός του χρονικού ορίζοντα του προγράμματος σύγκλισης. Το εκ νέου υπολογισθέν διαρθρωτικό ισοζύγιο⁵ δείχνει έλλειμμα 1,3 % του ΑΕΠ το 2021. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης του 2018, ο δείκτης του χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί από 50,6 % του ΑΕΠ το 2017 σε 50,4 % του ΑΕΠ το 2018 και σε 46,0 % έως το 2021. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο βασίζονται αυτές οι δημοσιονομικές προβολές εγείρει επιφυλάξεις για το 2018 αλλά θεωρείται εύλογο για την μετέπειτα περίοδο.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

⁵ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο, μη συνυπολογιζομένων έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με χρησιμοποίηση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

- (6) Στις 11 Ιουλίου 2017, το Συμβούλιο συνέστησε στην Πολωνία να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁶ δεν θα υπερβεί το 3,7 % το 2018, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,5 % του ΑΕΠ. Ταυτόχρονα, αναφέρθηκε ότι η αξιολόγηση του σχεδίου δημοσιονομικού προγράμματος του 2018 και η επακόλουθη αξιολόγηση των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων του 2018 θα πρέπει να λάβουν δεόντως υπόψη τον στόχο να επιτευχθεί δημοσιονομικός προσανατολισμός που να συμβάλλει τόσο στην ενίσχυση της συνεχιζόμενης ανάκαμψης όσο και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών της Πολωνίας. Η Επιτροπή πρόεβη σε ποιοτική εκτίμηση για την ένταση της ευρωστίας των οικονομικών συνθηκών στην Πολωνία, δίνοντας παράλληλα τη δέουσα προσοχή στις προκλήσεις βιωσιμότητας. Βάσει των ανωτέρω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2018, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από την εν λόγω συνιστώμενη προσαρμογή το 2018.
- (7) Το 2019, ενόψει του προβλεπόμενου παραγωγικού κενού 1,5 % του ΑΕΠ της Πολωνίας, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα πρέπει να υπερβεί το 4,2 %, σύμφωνα με τη διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ που προκύπτει από τον από κοινού συμφωνηθέντα πίνακα προσαρμογής απαιτήσεων βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2018, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από την εν λόγω συνιστώμενη προσαρμογή το 2019. Γενικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα από το 2018 για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

⁶ Οι καθарές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε διάστημα τετραετίας. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Έκτακτα μέτρα από πλευράς τόσο εσόδων όσο και δαπανών συμψηφίζονται.

- (8) Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, η Πολωνία θα βρεθεί αντιμέτωπη με πιέσεις στις δαπάνες σε διάφορους τομείς, ιδίως σε σχέση με τη γήρανση του πληθυσμού, για τις οποίες απαιτούνται νέοι μηχανισμοί ώστε να αξιολογηθούν η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών και να διευκολυνθεί η ανακατανομή των πόρων. Για τον σκοπό αυτό, η κυβέρνηση άρχισε τις εργασίες για τη μεταρρύθμιση της διαδικασίας του προϋπολογισμού, ιδίως την ενίσχυση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου, και την ενσωμάτωση της επανεξέτασης των δαπανών στη δημοσιονομική διαδικασία. Η Πολωνία είναι το μόνο κράτος μέλος που δεν διαθέτει ούτε σχεδιάζει να δημιουργήσει ένα πλήρως ανεξάρτητο δημοσιονομικό συμβούλιο, μολονότι οι υφιστάμενοι ανεξάρτητοι θεσμοί καλύπτουν ορισμένα από τα καθήκοντα που κατά κανόνα εκτελούν τα δημοσιονομικά συμβούλια. Η έκθεση χώρας του 2018 διαπιστώνει ότι η Πολωνία δεν έχει σημειώσει καμία πρόοδο όσον αφορά τον περιορισμό της εκτενούς χρήσης μειωμένων συντελεστών για τον φόρο προστιθέμενης αξίας. Ωστόσο, το πολωνικό Υπουργείο Οικονομικών επεξεργάζεται την απλούστευση του τρόπου με τον οποίο οι εφαρμοστέοι συντελεστές αποδίδονται στα αγαθά και υπηρεσίες.
- (9) Οι επιδόσεις της πολωνικής αγοράς εργασίας υπήρξαν ιδιαίτερα υψηλές τα τελευταία έτη και τα ποσοστά απασχόλησης εξακολούθησαν να αυξάνονται. Ωστόσο, η συμμετοχή ορισμένων ομάδων στην αγορά εργασίας, ιδίως των γυναικών, των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης και των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, έχει παραμείνει χαμηλή σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη. Μερικά πρόσφατα μέτρα πολιτικής είχαν ως συνέπεια να μειωθούν τα κίνητρα για την εργασία, ιδίως για τις γυναίκες και τους ηλικιωμένους. Το πολωνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας παρέχει ανεπαρκή κίνητρα για την ανάληψη εργασίας. Ενώ το επίδομα τέκνου έχει μειώσει τη φτώχεια και την ανισότητα, είχε ήδη αρνητικό αντίκτυπο στη συμμετοχή των γονέων, κυρίως των γυναικών, στην αγορά εργασίας, δεδομένου ότι το ύψος του και τα περιορισμένα εισοδηματικά κριτήρια αντισταθμίζουν τα κίνητρα για εργασία που είναι ενσωματωμένα σε άλλες κοινωνικές παροχές. Το γεγονός ότι το ποσοστό εγγραφής σε επίσημες δομές παιδικής φροντίδας για παιδιά κάτω των τριών ετών εξακολουθεί να είναι μεταξύ των χαμηλότερων στην Ένωση εμποδίζει ακόμα περισσότερο τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Η περιορισμένη στήριξη που διατίθεται σε πρόσωπα που παρέχουν μακροχρόνια φροντίδα δεν τους επιτρέπει να εισέρχονται στην αγορά εργασίας. Η μείωση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης έχει ενθαρρύνει την έξοδο από την αγορά εργασίας ορισμένων εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Η μετανάστευση από τρίτες χώρες συμβάλλει στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης ζήτησης για εργατικό δυναμικό.

- (10) Μια συμπληρωματική λύση για την ενίσχυση τόσο της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό όσο και της ικανότητας της οικονομίας για καινοτομία είναι να εξοπλιστούν οι μαθητές και οι ενήλικες με τις κατάλληλες δεξιότητες και ικανότητες που στηρίζουν την απασχόληση σε μια ταχέως μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας. Το ποσοστό συμμετοχής των ενηλίκων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση είναι πολύ χαμηλότερο από τον μέσο όρο της Ένωσης. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με ορισμένες αδυναμίες στις ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και στις δεξιότητες ανάγνωσης, γραφής και αριθμητικής, ιδίως μεταξύ των ενηλίκων που δεν έχουν ακολουθήσει τριτοβάθμια εκπαίδευση, εμποδίζει τη δυνατότητα απασχόλησής τους. Δεν είναι ακόμη γνωστό κατά πόσον τα μέτρα πολιτικής που έχουν εισαχθεί πρόσφατα και εκείνα που προγραμματίζονται ακόμα, όπως οι μεταβολές στην οργάνωση της γενικής εκπαίδευσης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της ανώτερης εκπαίδευσης, θα έχουν κάποιο αντίκτυπο στα επίπεδα των δεξιοτήτων.
- (11) Η Πολωνία εξακολούθησε να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας περιορίζοντας τη δυνατότητα καταχρηστικής προσφυγής στην προσωρινή απασχόληση, αυξάνοντας τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης σε ορισμένες τυπικές/άτυπες συμβάσεις εργασίας και εισάγοντας ελάχιστο ωρομίσθιο για ορισμένες από τις συμβάσεις αυτές. Ο αριθμός και το ποσοστό των συμβάσεων αορίστου χρόνου έχουν αυξηθεί από το τέλος του 2016 αλλά το μερίδιο των συμβάσεων ορισμένου χρόνου εξακολουθεί να είναι μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση. Ορισμένες περαιτέρω νομοθετικές αλλαγές που ενδείκνυνται για την αντιμετώπιση του διττού χαρακτήρα της αγοράς εργασίας ενδέχεται να συμπεριληφθούν στον μεταρρυθμισμένο εργατικό κώδικα. Η κάλυψη κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων οι οποίοι είναι αυτοαπασχολούμενοι και έχουν ορισμένες άτυπες συμβάσεις αρχίζει να παρουσιάζεται ως πιθανό πρόβλημα, ιδίως από την άποψη της καταλληλότητας των μελλοντικών τους συντάξεων. Από το 2015 έχουν θεσπιστεί αρκετά μέτρα για τη βελτίωση της κάλυψης κοινωνικής προστασίας των αυτοαπασχολούμενων και εκείνων που απασχολούνται με άτυπες συμβάσεις.
- (12) Η μέση ηλικία συνταξιοδότησης έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, γεγονός που αντικατοπτρίζει προηγούμενες μεταρρυθμίσεις, όπως η κατάργηση των δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης και η σταδιακή αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης. Η συνέχιση της αύξησης της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης είναι καθοριστικής σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα, καθώς και για να εξασφαλιστεί η επάρκεια και η δημοσιονομική βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος. Ωστόσο, η πρόσφατη μείωση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης στα 60 έτη για τις γυναίκες και στα 65 για τους άνδρες κινείται προς την αντίθετη κατεύθυνση. Αντίθετα, η ηλικία συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών δικαστών τακτικών δικαστηρίων ευθυγραμμίστηκε στα 65 έτη σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής. Το ειδικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης για τους αγρότες, που επιδοτείται με κόστος σχεδόν 1 % του ΑΕΠ, είναι ένας άλλος λόγος για τη χαμηλή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και την αφανή ανεργία στον τομέα της γεωργίας.

- (13) Καλύτερη πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη και αύξηση της αποτελεσματικότητάς της είναι απαραίτητες προκειμένου να βελτιωθούν τα αποτελέσματα στον τομέα της υγείας στην Πολωνία. Μη ικανοποιούμενες ανάγκες ιατρικής περίθαλψης, όπως αναφέρονται από τα ίδια τα άτομα, συγκαταλέγονται μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση, ενώ οι χρόνοι αναμονής για ορισμένες χειρουργικές επεμβάσεις είναι ιδιαίτερα μεγάλοι. Ο αριθμός των νοσοκομειακών κλινών είναι σχετικά υψηλός αλλά δεν κατανέμονται με τον καλύτερο τρόπο από γεωγραφική άποψη. Η εξωνοσοκομειακή και η πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη είναι γενικά ανεπαρκείς, ενώ παρέχονται κίνητρα στους ιατρούς να παραπέμπουν τις διαγνωστικές εξετάσεις και τη θεραπεία σε εξειδικευμένους παρόχους. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση, δεδομένου ότι το επίπεδο της δημόσιας χρηματοδότησης και ο αριθμός των ιατρών και νοσηλευτών σε ορισμένες ειδικότητες στην Πολωνία βρίσκεται πολύ πιο κάτω από τον μέσο όρο της Ένωσης. Το 2017, καταβλήθηκαν ορισμένες προσπάθειες για την αποτελεσματικότερη κατανομή των πόρων υγειονομικής περίθαλψης, αλλά τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων δεν είναι ακόμη ορατά.
- (14) Η αύξηση της ικανότητας της οικονομίας για καινοτομία είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να μπορέσει η Πολωνία να κινηθεί ανοδικά στην παγκόσμια αλυσίδα αξίας, διατηρώντας έτσι τη δυνατότητα βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου. Για να γίνει αυτό, πρέπει να αναληφθεί δράση πολιτικής σε πολλά μέτωπα σε μια σταδιακή διαδικασία πολλών ετών. Οι βασικοί σχετικοί τομείς πολιτικής περιλαμβάνουν την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στο κανονιστικό περιβάλλον, την παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις να δαπανούν σε E&A, την ενίσχυση της επιστημονικής βάσης, μεταξύ άλλων μέσω μεταρρυθμίσεων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και την ενθάρρυνση μιας ισχυρής ροής γνώσεων και στενής συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων και των ερευνητικών ιδρυμάτων. Σ' αυτό το πλαίσιο, πρέπει επίσης να διασφαλιστούν ευνοϊκές συνθήκες για την εμπορική αξιοποίηση της έρευνας, η οποία πρέπει να αναπτυχθεί και να υποστηριχθεί από δημόσια χρηματοδότηση. Πολλά μέτρα πολιτικής έχουν ήδη εφαρμοστεί σ' αυτούς τους τομείς, ενώ προγραμματίζονται και άλλα ακόμη από την κυβέρνηση.

- (15) Ο ταχύς ρυθμός των αλλαγών στο κανονιστικό πλαίσιο και η περιορισμένη χρήση δημόσιων και κοινωνικών διαβουλεύσεων σε ορισμένους βασικούς νόμους δρουν ανασταλτικά στην ποιότητα της νομοθεσίας και αυξάνουν την αβεβαιότητα για τις επιχειρήσεις. Η διασφάλιση του κράτους δικαίου και της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης είναι επίσης ουσιαστικής σημασίας στο πλαίσιο αυτό. Υπενθυμίζεται ότι τον Δεκέμβριο του 2017 η Επιτροπή παρουσίασε στο Συμβούλιο αιτιολογημένη πρόταση με την οποία διαπιστώνεται ότι υπάρχει σαφής κίνδυνος σοβαρής παραβίασης του κράτους δικαίου από την Πολωνία. Η ασφάλεια δικαίου και η εμπιστοσύνη στην ποιότητα και την προβλεψιμότητα των κανονιστικών, φορολογικών και άλλων πολιτικών και θεσμών είναι σημαντικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να καταστήσουν δυνατή την αύξηση των επενδύσεων. Αξιόπιστες εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκτιμήσεις επιπτώσεων, καθώς και καλά σχεδιασμένες και εκτελεσμένες κοινωνικές και δημόσιες διαβουλεύσεις θα μπορούσαν να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας, στον περιορισμό της ανάγκης για μεταγενέστερες τροποποιήσεις και, με τον τρόπο αυτό, στην αύξηση της προβλεψιμότητας του κανονιστικού περιβάλλοντος. Με τον τρόπο αυτό, θα μπορούσαν επίσης να περιοριστούν οι πιθανές αρνητικές πτυχές της νέας νομοθεσίας βραχυπρόθεσμα, όπως για παράδειγμα η προσωρινή αύξηση του διοικητικού φόρτου λόγω μεταβολής των φορολογικών κανονισμών.
- (16) Το οδικό δίκτυο αναπτύχθηκε με ταχείς ρυθμούς χάρη στη χρηματοδότηση της Ένωσης, αλλά το ποσοστό θανατηφόρων τροχαίων εξακολουθεί να είναι μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση. Επιπλέον, οι πόλεις αντιμετωπίζουν αυξανόμενα προβλήματα κινητικότητας, όπως η συμφόρηση και η ατμοσφαιρική ρύπανση που δημιουργούνται από την αύξηση του στόλου επιβατικών αυτοκινήτων και το μεγάλο ποσοστό των παλαιών αυτοκινήτων. Τα σημερινά κίνητρα για χρήση συλλογικών και ενεργών τρόπων μετακίνησης χαμηλών εκπομπών ρύπων είναι ανεπαρκή για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Η υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ σιδηροδρομικών έργων εξακολουθεί να παρεμποδίζεται σοβαρά, κυρίως λόγω της περιορισμένης ικανότητας του κατασκευαστικού τομέα και των θεσμικών αδυναμιών του διαχειριστή της υποδομής σιδηροδρόμων. Παρόλο που η κυβέρνηση σχεδιάζει να επικαιροποιήσει ένα σχετικό έγγραφο στρατηγικής, δεν υπάρχουν προς το παρόν επαρκείς πληροφορίες για ένα στρατηγικό όραμα όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των δικτύων μεταφορών σε όλους τους τρόπους μεταφοράς πέραν του 2023. Στο έγγραφο αυτό θα πρέπει να προσδιορίζονται και να κατανέμονται με σαφήνεια οι αντίστοιχοι ρόλοι τους. Επιπλέον, παρά τις επενδύσεις τα τελευταία χρόνια, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες και ελλείψεις στα δίκτυα ενέργειας και στις υποδομές.

- (17) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2018, η Επιτροπή διενήργησε εμπειριστατωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Πολωνίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2018 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2018 και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς την Πολωνία κατά τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Πολωνία, αλλά και τον βαθμό συμμόρφωσής τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (18) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018 και η γνώμη του⁷ αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Πολωνία να αναλάβει δράση το 2018 και το 2019 προκειμένου:

1. Να διασφαλίσει ότι, το 2019, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα υπερβεί το 4,2 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ. Να λάβει μέτρα για να βελτιώσει την αποδοτικότητα των δημόσιων δαπανών, μεταξύ άλλων, με τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαδικασίας.
2. Να λάβει μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες παιδικής μέριμνας και την προώθηση των δεξιοτήτων που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, ιδίως μέσω της εκπαίδευσης ενηλίκων, και την άρση των εμποδίων που εναπομένουν για μονιμότερες μορφές απασχόλησης. Να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα και την επάρκεια του συνταξιοδοτικού συστήματος με τη λήψη μέτρων για την αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης και με τη μεταρρύθμιση των προτιμησιακών συνταξιοδοτικών καθεστώτων.

⁷ Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

3. Να ενισχύσει την ικανότητα της οικονομίας για καινοτομία, μεταξύ άλλων, με τη στήριξη της στενότερης συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων. Να βελτιώσει το κανονιστικό πλαίσιο, ιδίως με την εξασφάλιση αποτελεσματικών δημόσιων και κοινωνικών διαβουλεύσεων κατά τη νομοθετική διαδικασία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
